

ΜΕΛΙΝΗ

Περιεχόμενα

Μέρος Α

A1. Εισαγωγή

- i. Γενικές πληροφορίες 2
- ii. Στατιστικά στοιχεία χωριού 3
- iii. Κεντρικά σημεία χωριού 4
- iv. Δομημένο - Αδόμητο περιβάλλον 5
- v. Κατασκευαστικές λεπτομέρειες 6

A2. Τυπολογία κατοικιών

- i. Βιοκλιματική τοποθέτηση 9
- ii. Χαρακτήρας χειτονιάς 10
- iii. Καταγραφή κατοικιών 12
- iv. Χωροθέτηση ηλιακών - αυλής 13
 - α. Χωροθέτηση ηλιακών 13
 - β. Χωροθέτηση αυλής 14
- v. Τύποι κατοικιών & τρόπος κατασκευής 15
- vi. Ανάλυση κατοικιών 16

A3. Συμπεράσματα 21

A4. Παραπομπές 22

Μέρος Β

B1. Εισαγωγή

- i. Επιλογή τεμαχίου & πρότασης 24
- ii. Φωτογραφίες τεμαχίου 25

B2. Αποτύπωση

- i. Κάτοψη αποτύπωσης 26
- ii. Όψεις αποτύπωσης 27
- iii. Τομές αποτύπωσης 28

B3. Πρόταση

- i. Κατόψεις πρότασης 29
- ii. Διαγράμματα 31
- iii. Τομές πρότασης 32
- iv. Βιοκλιματικά & Κατασκευαστικά 34

B4. Φωτορεαλιστικές απεικονίσεις πρότασης 35

B5. Φωτογραφίες μακέτας 39

A1. Εισαγωγή

i. Γενικές πληροφορίες

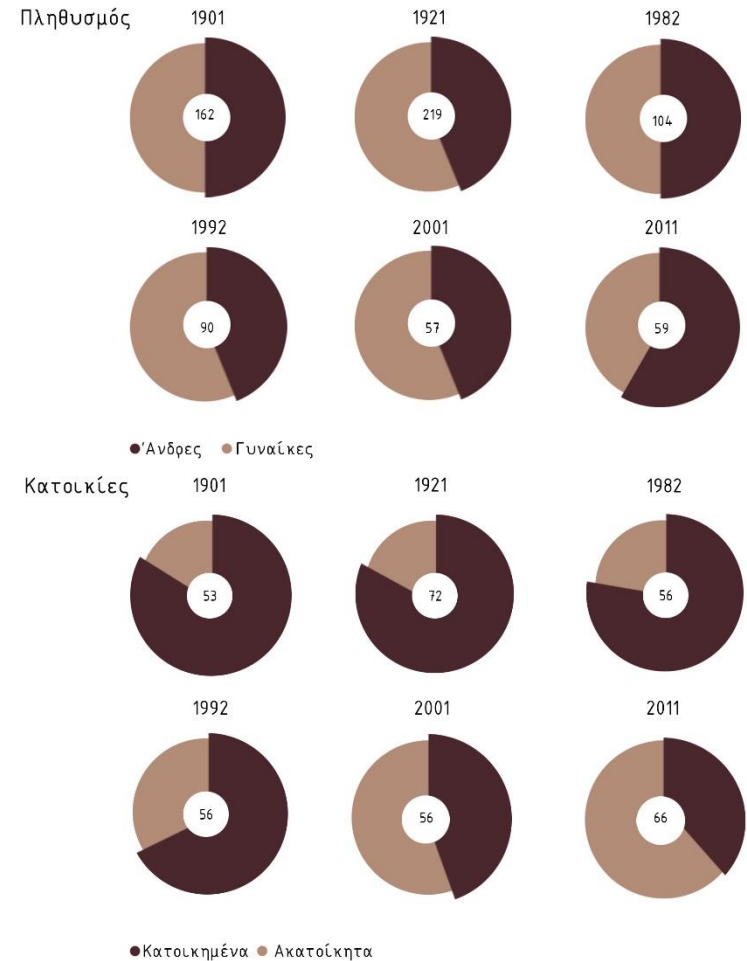
Το χωριό Μελίνη, βρίσκεται σε απόσταση 55χμλ από τη Λάρνακα και γειτνιάζει με τα χωριά Ορά και Επταχώνια. Μαζί με τα υπόλοιπα κοντινά χωριά, σκιαγραφεί τους πρόποδες της οροσειράς του Τροόδους. Είναι τοποθετημένο σε υψόμετρο 590μ. Η ονομασία του χωριού είναι φυτώνυμη, παίρνοντας το όνομά του από το ομώνυμο φυτό μελίνη, της οικογένειας των Αχροστωδών.

Το χωριό υφίστατο κατά τα Μεσαιωνικά χρόνια, όπου αποτελούσε βασιλικό φέουδο κατά την περίοδο της φραγκοκρατίας σύμφωνα με αναφορές του Ντε μας Λατρί. Αυτό φαίνεται και από την ξυλόστεγη εκκλησία της Παναχίας Ελεούσας που χρονολογείται περί του 18ου αιώνα και αποτελεί ένα από τα αξιοθέατα του χωριού. Το χωριό χαρακτηρίζεται από παραδοσιακή αρχιτεκτονική, η οποία γίνεται αντιληπτή σε κάθε γειτονιά, δίνοντάς του έναν χαρακτήρα βγαλμένο από λαϊκό παραμύθι.

Αν και η τοποθεσία του χωριού είναι εύκολα προσβάσιμη και σε σχετικά κοντινή απόσταση από τη Λάρνακα και τη Λευκωσία, το χωριό δεν είναι τόσο ζωντανό όσο θα το περίμενε κανείς. Αυτό δεν φαίνεται μόνο από τον αριθμό των μόνιμων κατοίκων του χωριού που δεν ξεπερνούν τα 60 άτομα αλλά και από τις λιχιστές επεμβάσεις που έχουν γίνει στα παραδοσιακά κτίσματα, έχοντας απομείνει στο έλεος του χρόνου.

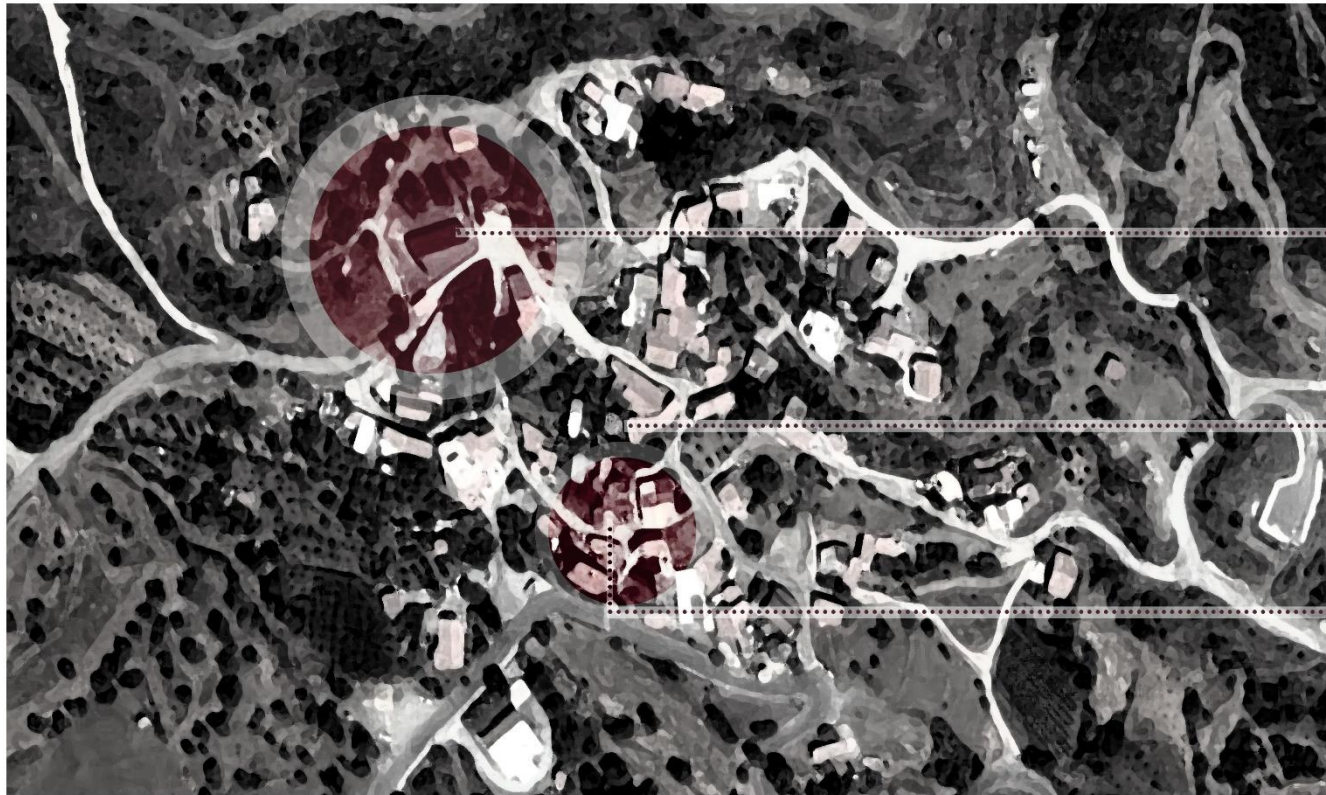

ii. Στατιστικά στοιχεία χωριού

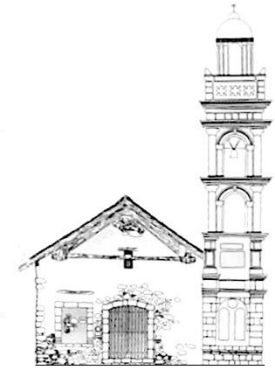

Η Μελίνη αποτελούσε ένα αμιγώς ελληνικό χωριό, χωρίς ιδιαίτερες παρεμβολές και επεμβάσεις από μουσουλμάνους, κάτι που φαίνεται και από την τυπολογία των κατοικιών. Χρονολογικά φαίνεται πως ήταν αρκετά ενεργό, κυρίως από κατοίκους που ασχολούνταν με αγροτικές εργασίες. Ο αριθμός των κατοικιών παρέμεινε σχετικά σταθερός κατά τη διάρκεια των χρόνων, όμως οι ιδιοκτήτες τους εγκατέλειψαν το χωριό μειώνοντας τις κατοικημένες κατοικίες σε μόλις είκοσι (20).

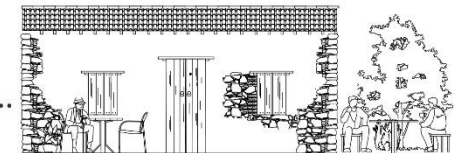
iii. Κεντρικά σημεία χωριού

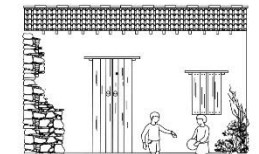
Εκκλησία

Καφενείο

Σχολείο

Οι σημαντικότεροι χώροι στο χωριό Μελίνη ήταν η εκκλησία, το σχολείο και το καφενείο, όπου συναθροίζονταν οι κάτοικοι. Αξιοσημείωτο είναι ότι στο χωριό δεν υπήρχε κάποια κεντρική πλατεία, οπότε οι περισσότερες εκδηλώσεις διαδραματίζονταν στον προαύλιο χώρο της εκκλησίας. Επίσης, όπως φαίνεται και από τον χάρτη, το χωριό δεν είναι ανεπτυγμένο περιμετρικά της εκκλησίας παρόλο που αυτή προ-υπήρχε του χωριού, ίσως θέλοντας να διατηρήσουν κάποια απομόνωση και ιδιαιτερότητα στο χώρο αυτό (ησυχία).

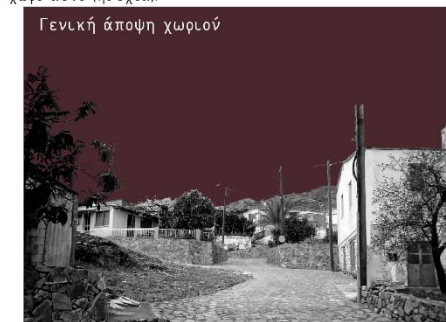
Εκκλησία

Τοποθεσία Σχολείου

Καφενείο

Γενική άποψη χωριού

iv. Δομημένο – Αδόμητο περιβάλλον

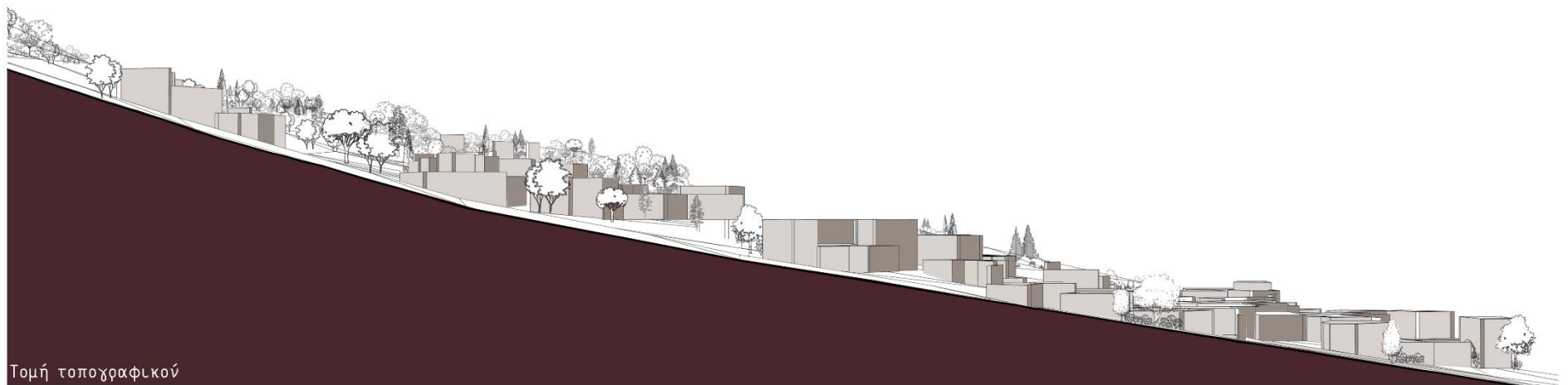
Κάνοντας μία χαρτογράφηση του δομημένου και αδόμητου περιβάλλοντος στο χωριό, παρατηρείται ότι ενώ ο αριθμός των κατοικιών δεν αυξήθηκε σημαντικά, το χωριό επεκτάθηκε αφού τα κτίσματα αραίωσαν αφήνοντας μεγαλύτερα κενά ανάμεσα τους.

1932 __ Δομημένο – Αδόμητο περιβάλλον

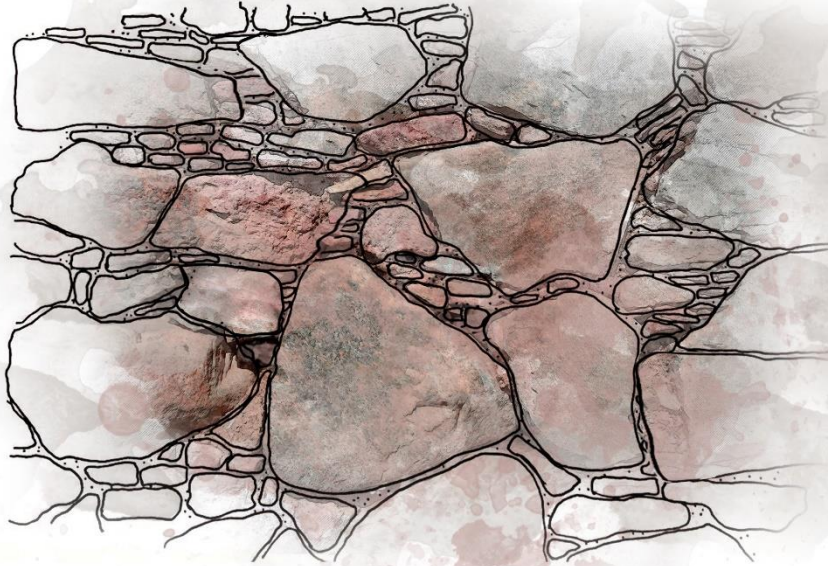
Σήμερα __ Δομημένο – Αδόμητο περιβάλλον

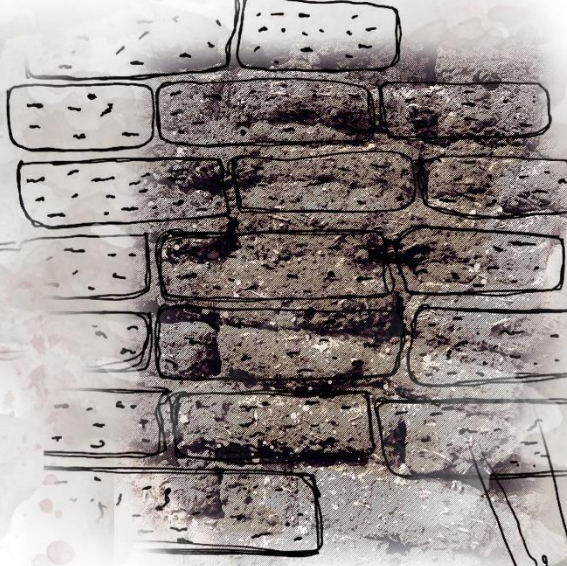
Τομή τοπογραφικού

ν. Κατασκευαστικές λεπτομέρειες

Πυριγενή πετρώματα

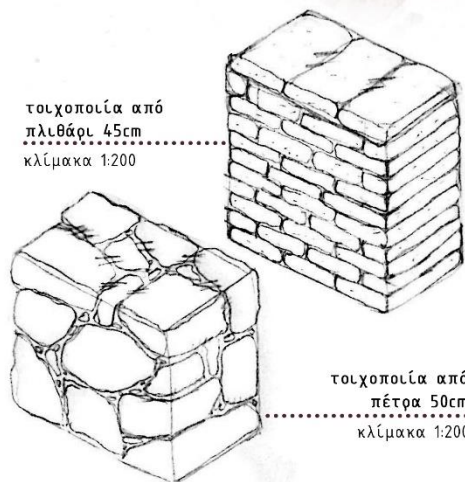

Ωμόπλινθοι

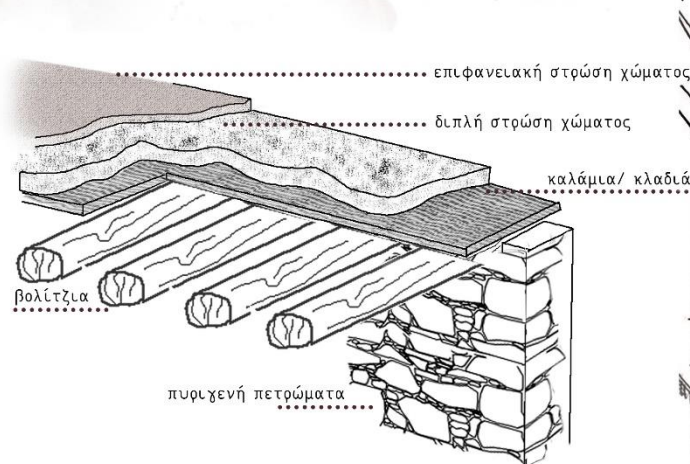

Στο χωριό συναντούμε κυρίως τοπικά υλικά, όπως πυριγενή πετρώματα, πλινθάρι και ξύλο. Όντας ημι-ορεινό χωριό, κύριο υλικό κατασκευής των φερουσών τοιχοποιιών ήταν τα πυριγενή πετρώματα και ο ωμόπλινθος. Το ξύλο χρησιμοποιούνταν κυρίως για τη γεφύρωση ανοιχμάτων, όπως επίσης για τη στέγαση της κατοικίας και για άλλες κατασκευαστικές λεπτομέρειες όπως πόρτες και παράθυρα. Για την κάλυψη της οροφής τα κύρια υλικά ήταν κλαδιά δέντρων και καλάμια.

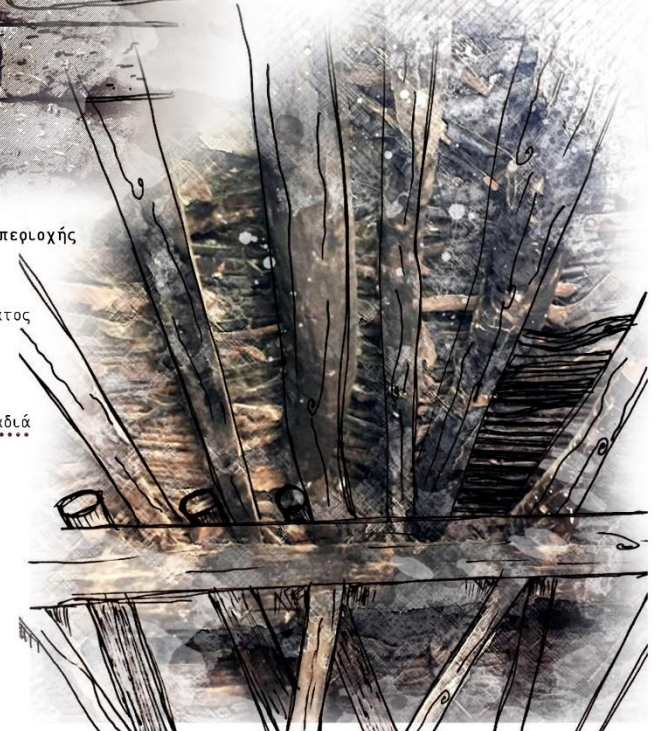
Τρόποι δόμησης τοιχοποιίας

Τρόποι δόμησης οροφής

Ξυλεία περιοχής

A2. Τυπολογία κατοικιών

ii. Χαρακτήρας χειτονιάς

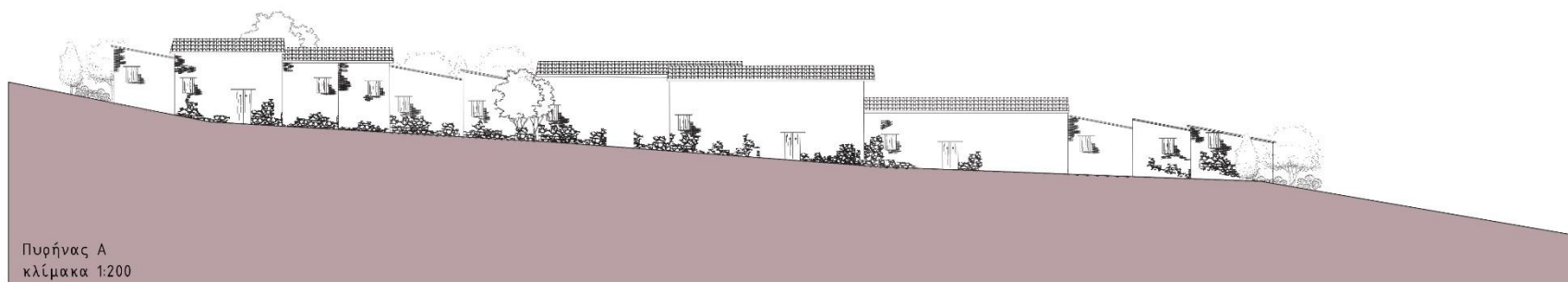
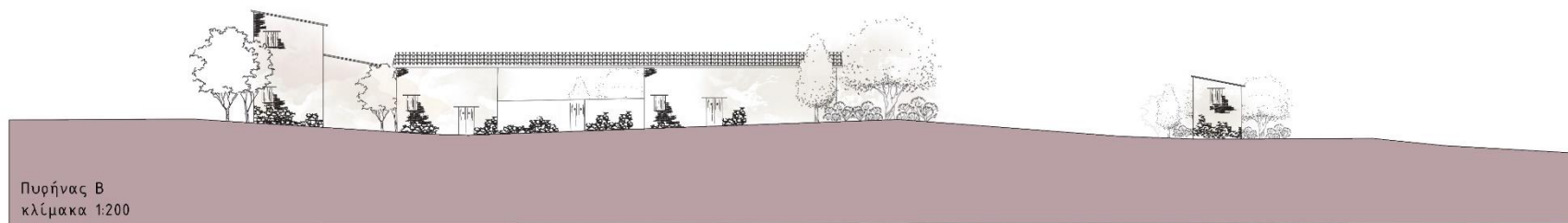
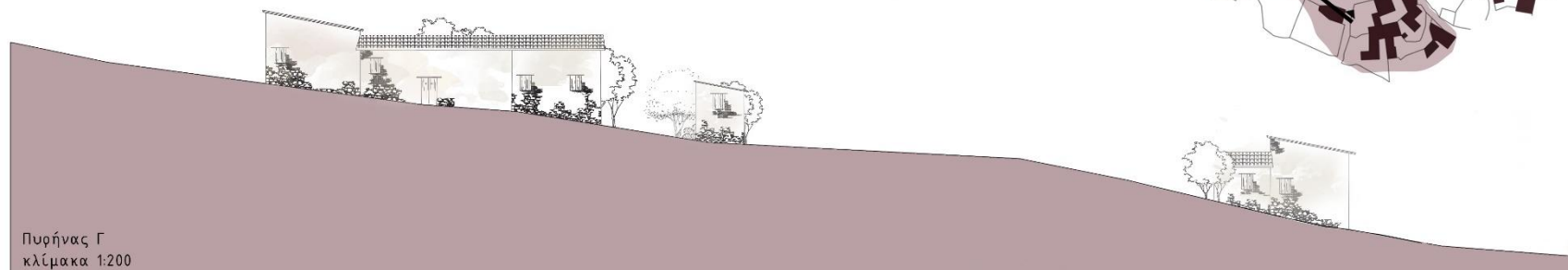
Στη Μελίνη, εντοπίζονται τρεις (3) κύριοι πυρήνες ανάπτυξης. Περιμετρικά αυτών των πυρήνων η δόμηση του χωριού είναι εξαιρετικά αραχή και διάσπαρτη. Αντίθετα οι συγκεκριμένοι πυρήνες χαρακτηρίζονται από πυκνή συνεχή δόμηση, αφήνοντας μικρά ανοίγματα και στενούς δρόμους σε αντίθεση με την περιφέρειά τους.

Όσον αφορά την ανάπτυξη των πυρήνων χρονολογικά, ο πυρήνας (Α) που βρίσκεται νοτιότερα ήταν αυτός που αναπτύχθηκε πρώτος, ενώ στη συνέχεια αναπτύχθηκε ο πυρήνας που βρίσκεται στο μέσο (Β) και τέλος ο πυρήνας στον βορρά (Γ), ο οποίος και φέρει πιο σύγχρονα κτίσματα.

Πυρήνας Γ

Πυρήνας Β

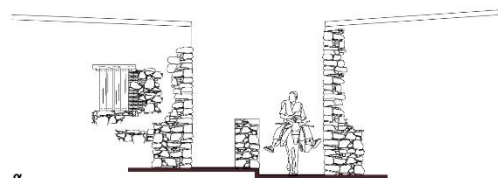
Πυρήνας Α

Προσβάσεις

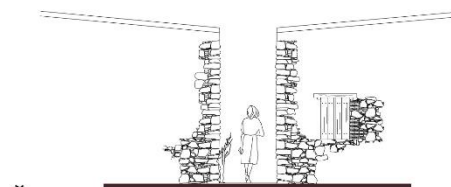
Τομές 1:100

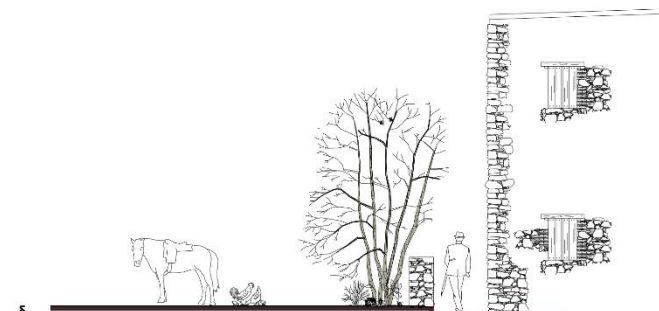
α

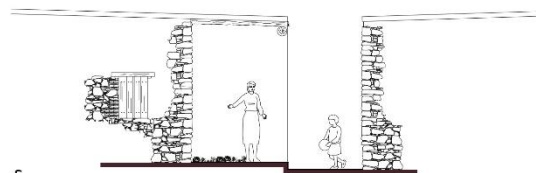
β

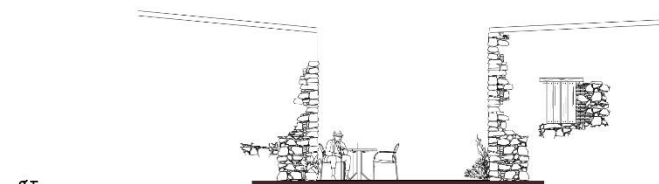
γ

δ

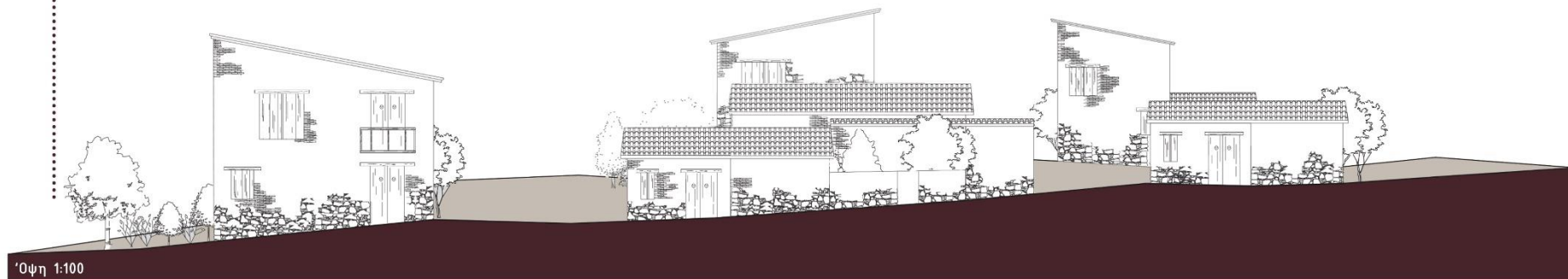

ε

στ

Όπως παρατηρείται από τις όψεις σε διάφορα σημεία του χωριού, κατά κύριον λόγο οι δρόμοι είναι στενοί, πιθανόν γιατί τα κτίσματα ήταν τοποθετημένα πάνω στο οδικό δίκτυο. Παρόλα αυτά υπάρχουν και περιπτώσεις που υπάρχει μεγάλη απόσταση από τη μία κατοικία στην άλλη αφήνοντας μεγαλύτερα ανοίγματα για τους δρόμους ή που το οικοπέδο σε μία από τις δύο πλευρές είναι ελεύθερο (χωρίς οικοδόμημα), αφήνοντας τον περιβάλλοντα χώρο να αναπνεύσει.

Όψη 1:100

iii. Καταγραφή κατοικιών

Κατοικίες

Μονόροφες & Διώροφες κατοικίες

Αυλές & Ηλιακοί

● μονόροφες κατοικίες
● διώροφες κατοικίες

● αυλές
● ηλιακοί

Οι περισσότερες κατοικίες στη Μελίνη, ήταν μονόροφες. Σύμφωνα με τα λεγόμενα των κατοίκων του χωριού, περί το 1930 άρχισαν να χτίζουν με το λεγόμενο σύστημα “ανώλι-κατώλι”, όπου οι κατοικίες άρχισαν να χίνονται διώροφες ή να προστίθεται ένας επιπλέον όροφος στις υφιστάμενες.

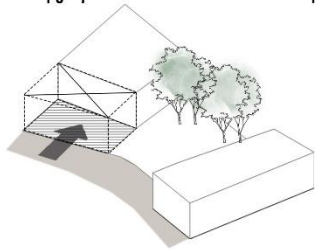
Ενώ οι κατοικίες δεν ήταν μεγάλες σε μέγεθος (λόγω κυρίως της οικονομικής κατάστασης των κατοίκων), το μεγαλύτερο μέγεθός τους το καταλάμβανε η αυλή. Αξιοσημείωτο είναι πως στο χωριό δεν υπάρχουν πολλοί ηλιακοί και υπερτερούν τα αίθρια, δείχνοντας έτσι μία εξωστρέφεια, η οποία θα αναλυθεί παρακάτω.

iii. Χωροθέτηση ηλιακών - αυλής

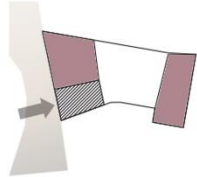
α. Χωροθέτηση ηλιακού

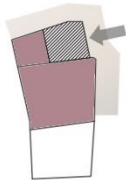
Κατηγορία Α:

Τεμ.181

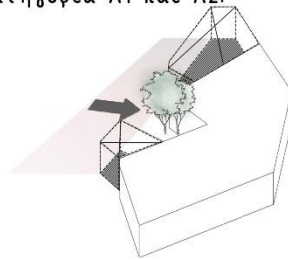
Τεμ.35

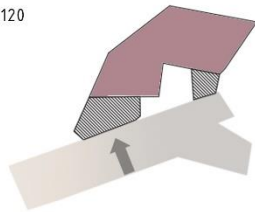
Στην συγκεκριμένη κατηγορία παρατηρούμε ότι ο ηλιακός βρίσκεται σε άμεση επαφή με τους χώρους της οικίας. Η χωροθέτηση του ηλιακού σε αυτήν την περίπτωση εφαρμόζεται στην είσοδο της οικοδομής όπου επιτρέπει την πρόσβαση μέσα από ημι-υπαίθριο χώρο προς τους κλειστούς χώρους. Στις περισσότερες περιπτώσεις ο ηλιακός είναι προσανατολισμένος προς τον νότο επιτρέποντας την ενεργειακή αποδοτικότητα του.

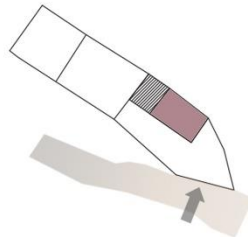
Κατηγορία Α1 και Α2:

Τεμ.120

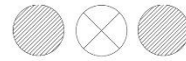

Τεμ.75

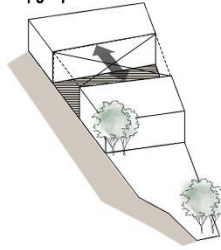

Στην κατηγορία Α1 στο τεμάχιο εντοπίζονται δύο ηλιακοί οι οποίοι εφάπτονται στον δρόμο και ανάμεσα τους βρίσκεται η αυλή. Έτσι η πρόσβαση στην οικοδομή επιτυγχάνεται μέσω των ηλιακών.

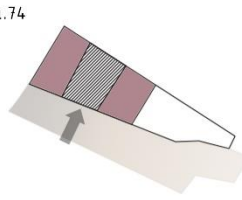
Στην κατηγορία Α2 ο ηλιακός προσκολλάται στο όριο της αυλής και υπάρχει άμεση πρόσβαση προς τον ανοικτό χώρο της οικοδομής.

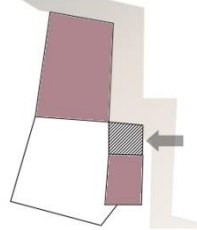
Κατηγορία Β:

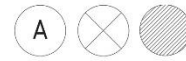
Τεμ.74

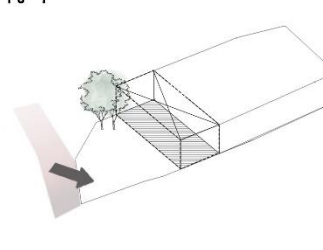
Τεμ.68

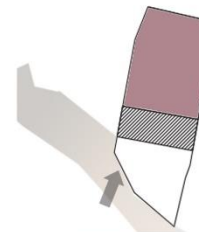
Στην κατηγορία Β εντοπίζονται περιπτώσεις όπου ο ηλιακός χωροθετείται ανάμεσα σε χώρους της οικοδομής. Επιπλέον η είσοδος στην κατοικία πετυχαίνεται μέσω του ηλιακού.

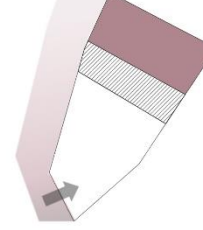
Κατηγορία Γ:

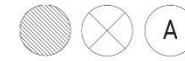
Τεμ.121

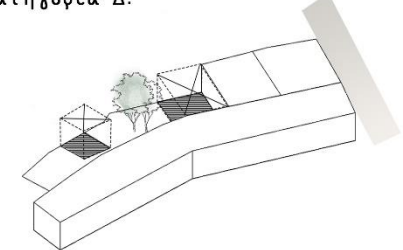
Τεμ.177

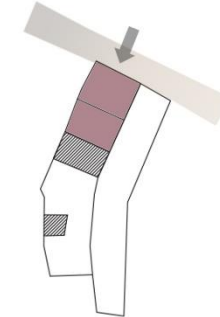
Στην κατηγορία Γ, η διαβάθμιση των χώρων αυλή-ηλιακός-χώρος οικοδομής, επιτρέπει την πρόσβαση μέσω της αυλής και στην διαβάθμιση του υπαίθριου με κλειστόν χώρο. Γενικότερα παρατηρούμε, πως ο ηλιακός χωροθετείται ανάμεσα στην αυλή και σε κλειστό χώρο.

Κατηγορία Δ:

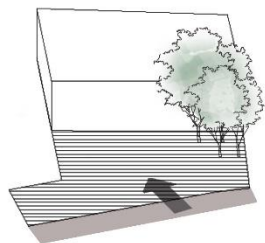
Τεμ.63

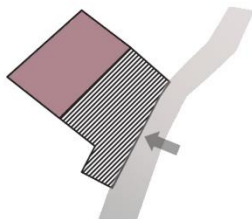
Στην κατηγορία Δ γίνεται το αντίστροφο σε σχέση με την κατηγορία Γ. Ο ηλιακός κείται στο πίσω μέρος της οικοδομής και έτσι η κίνηση της εισόδου δεν γίνεται μέσω του ηλιακού, αλλά απευθείας απ' το δρόμο.

β. Χωροθέτηση αυλής

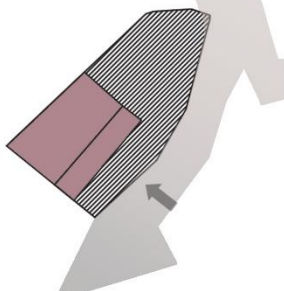
Η αυλή μπροστά στο τεμάχιο

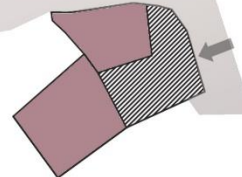
Τεμ.187

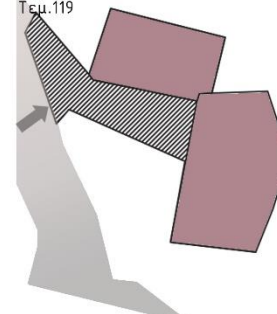
Τεμ.188

Τεμ.186

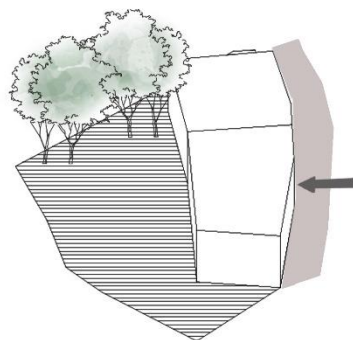

Τεμ.119

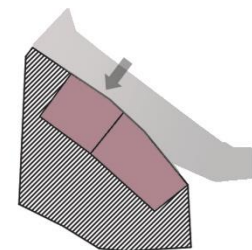

Στις περισσότερες περιπτώσεις τυπολογίων του οικισμού, η αυλή χωροθετείται στην είσοδο της οικοδομής. Με βάση τις μαρτυρίες των κατοίκων δεν υπήρχε ψηλή περίφραξη περιμετρικά της αυλής και έτσι καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι επικρατεί η εξωστρέφεια και η ενοποίηση της δημόσιας ζωής με την ιδιωτική. Γενικότερα, η αυλή είναι προσανατολισμένη προς τον νότο προκειμένου να εξασφαλίζεται ο αερισμός και ο ηλιασμός της κατοικίας.

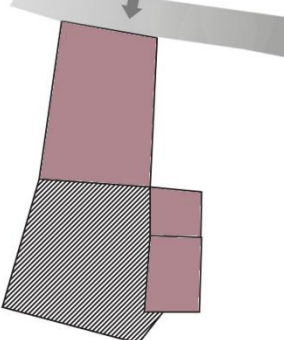
Η αυλή στο πίσω μέρος του τεμαχίου

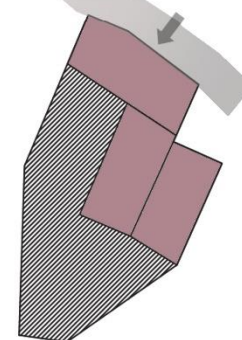
Τεμ.109

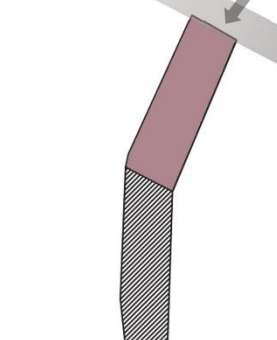
Τεμ.35

Τεμ.65

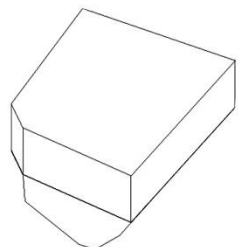

Τεμ.64

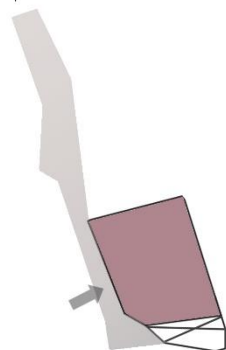

Παρουσιάζονται οικοδομές όπου η αυλή μετατοπίζεται στο πίσω μέρος του τεμαχίου, έτσι η πρόσβαση γίνεται απευθείας από το δρόμο στην κατοικία.

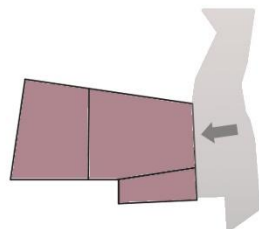
Μη - ύπαρξη αυλής

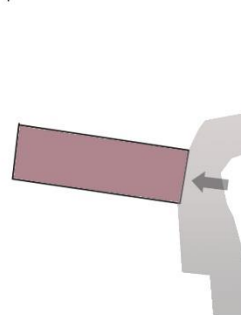
Τεμ.26

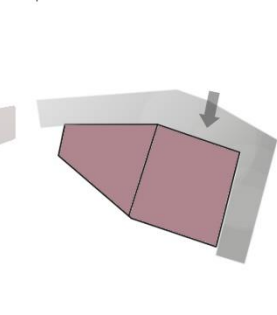
Τεμ.129

Τεμ.127

Τεμ.133

Παράλληλα στον οικισμό της Μελίνης παρουσιάζονται κάποιες εξαιρέσεις, όσον αφορά την ύπαρξη της αυλής. Σε ορισμένα τεμάχια δεν υφίσταται αυλή, είτε λόγω τοπογραφίας είτε λόγω μικρού μεγέθους τεμαχίου.

ν. Τύποι κατοικιών & τρόπος κατασκευής

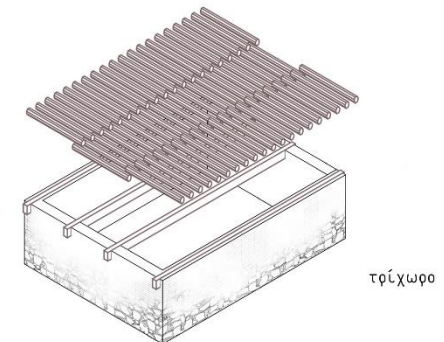
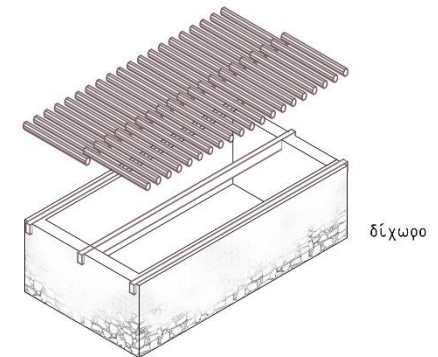
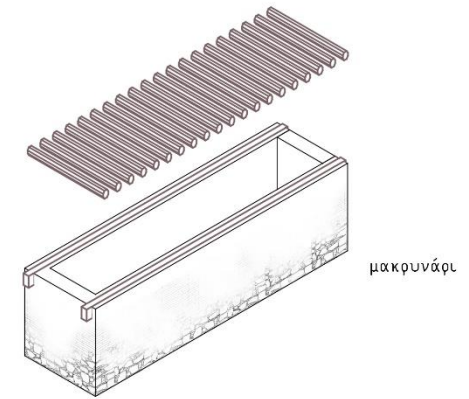

Στον οικισμό της Μελίνης υπάρχουν ισόγειες και διώροφες κατοικίες. Η πιο παλιά και απλή μορφή κατοικίας είναι το μακρυνάρι, ένας τύπος αγροτικής κατοικίας, χτισμένος με το μεγάλο άξονα κάθετα στις υψομετρικές καμπύλες του εδάφους.

Στο αρχικό στάδιο του, το μακρυνάρι αποτελούσε ένα χώρο στενόμακρο, ορθογώνιο, συνήθως μέχρι τρία μέτρα και στέγαζε ανθρώπους και ζώα. Είναι ένας συμπαγής αυστηρός και λιτός όγκος που εναρμονίζεται με το τραχύ, ημιορεινό τοπίο του οικισμού, το οποίο αποτελεί την πιο παλιά μορφή κατοικίας και χωρίζεται σε δυο τύπους, στο πλατυμέτωπο και στο στενομέτωπο μακρυνάρι. Στο στενομέτωπο μακρυνάρι η είσοδος γίνεται στο μέσο της μιας μικρής πλευράς του κτίσματος, ενώ στο πλατυμέτωπο γίνεται στο μέσο της μιας μακριάς πλευράς του κτίσματος.

Επιπλέον, στον οικισμό παρατηρήθηκαν και δίχωρα, τα οποία αποτελούν την εξέλιξη του μακρυναριού και αποσκοπούν στη δημιουργία ενός μεγαλύτερου χώρου για τη διαμέριση της οικογένειας. Αποτελεί ένα ενιαίο χώρο που χωρίζεται νοητά στα δυο, λόγω του τρόπου στέγασης. Η δημιουργία του χώρου αυτόν γίνεται όταν διπλασιάζεται το πλάτος του μονόχωρου (μακρυναριού) και ο ενδιάμεσος τοίχος αντικαθίσταται από μια ξύλινη νευκά, μια καμάρα ή μια τοξοστοιχία.

Όπως παρουσιάζεται στον πιο πάνω χάρτη, ως επί το πλείστον οι οικίες στην Μελίνη αποτελούνται από μακρυνάρια, κάποια δίχωρα και σπανιότερα από τρίχωρα. Τα τρίχωρα ακολουθούν την ίδια ακριβώς φιλοσοφία με τα δίχωρα, με τη διαφορά ότι ο χώρος διαιρείται σε τρία μέρη αφού η ύπαρξη της στέγης γίνεται σε δύο (2) ενδιάμεσα φέροντα στοιχεία (καμάρες ή νέγκες). Και στους τρεις τύπους ο χώρος που δημιουργείται στεγάζει διάφορες χρήσεις όπως, το καθιστικό, ή χώρο ύπνου.

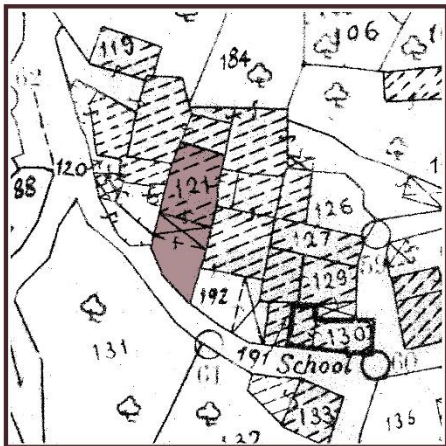

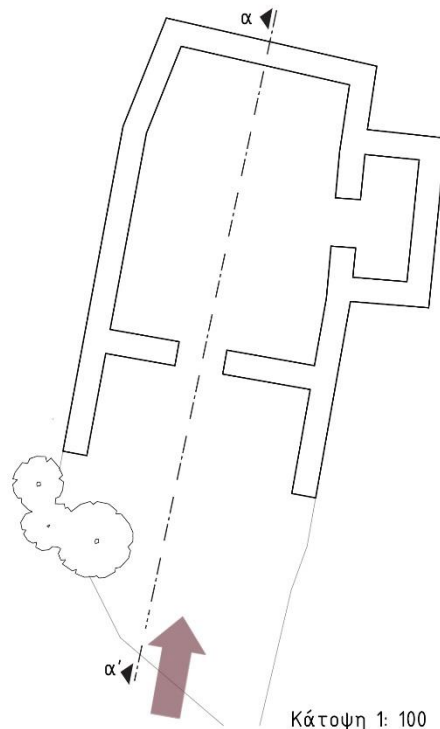
vi. Ανάλυση κατοικιών

Με βάση τη μέχρι τώρα ανάλυση, επιλέξαμε τέσσερις (4) χαρακτηριστικές κατοικίες ανάλογα με το αν διαθέτουν (ή όχι) ηλιακό και αυλή και πού αυτά χωροθετούνται σε σχέση με την υπόλοιπη κατοικία αλλά επίσης και με βάση την τυπολογία των κλειστών χώρων (μακρυνάρι, πόρτικο, δίκωφο). Στην ανάλυση που ακολουθεί γίνεται προσπάθεια να αναδειχθούν τα παραπάνω χαρακτηριστικά μέσα από τις κατόψεις, τομές και τα αξονομετρικά.

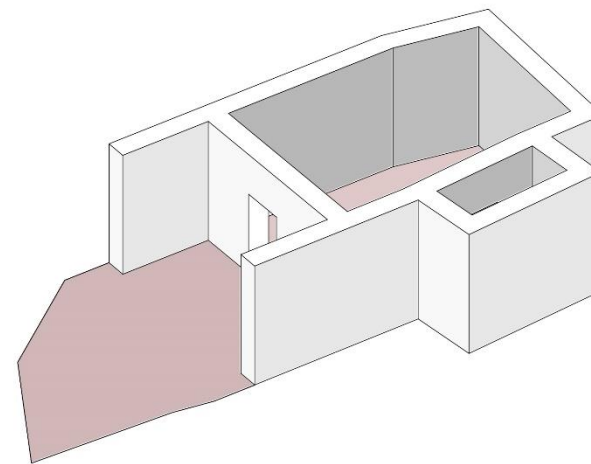
Περίπτωση 1

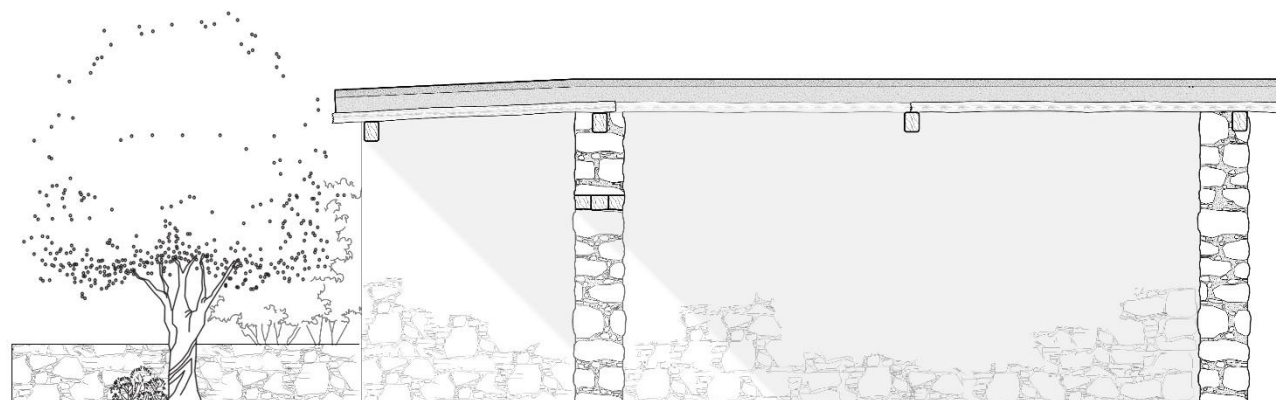
Το παραπάνω τεμάχιο έχει αυλή, η οποία συνορεύει με τον δρόμο. Η πρόσβαση στην κατοικία γίνεται πρώτα μέσω του ηλιακού που βρίσκεται στο μπροστινό μέρος και κοιτά προς τον Νότο. Εκτός από τον ηλιακό, η κατοικία διαθέτει δύο (2) κλειστά δωμάτια, ένα δίχωφο και ένα μικρό μακρυνάρι, το οποίο ίσως να λειτουργούσε ως αποθήκη.

Κάτοψη 1: 100

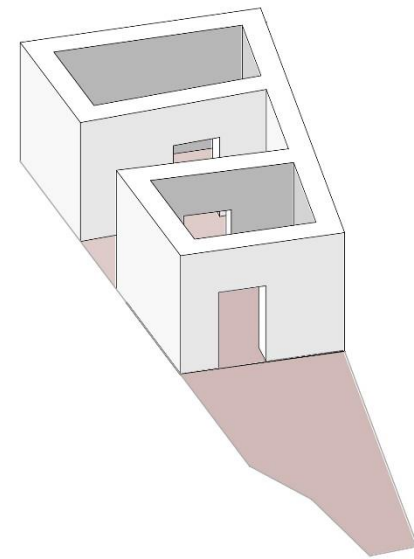
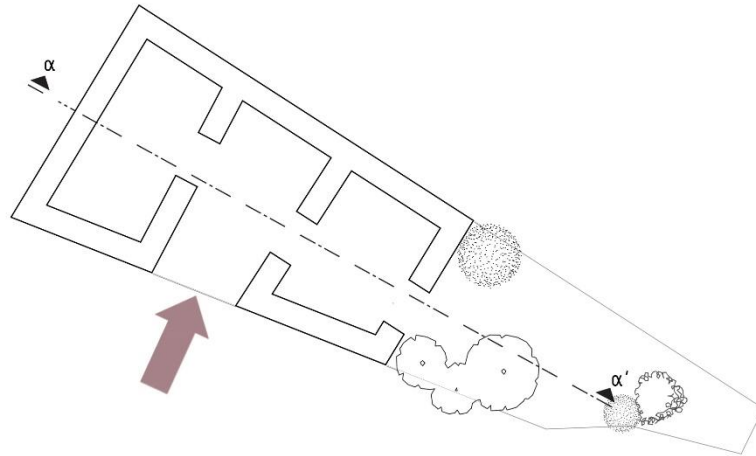
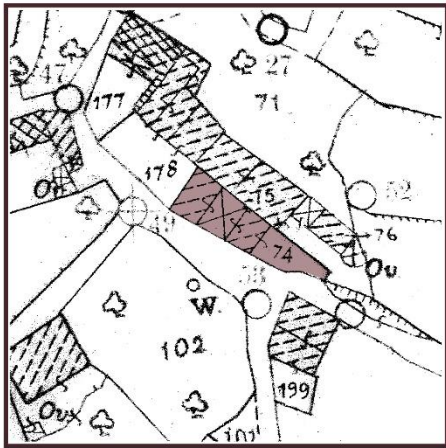

Αξονομετρικό 1: 100

Τομή αα' 1: 50

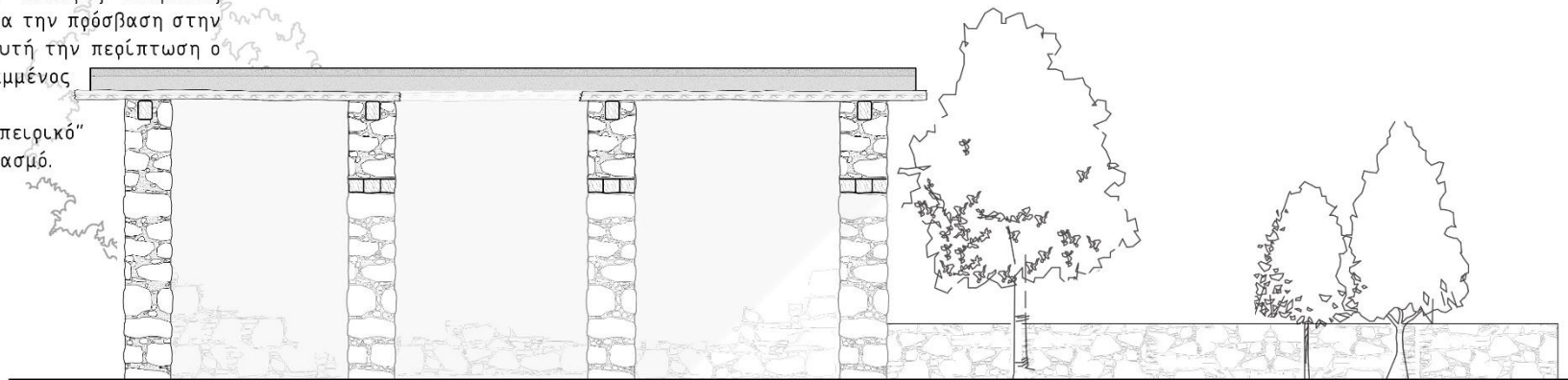
Περίπτωση 2

Αυτό το κτίριο αποτελεί μία από τις εξαιρέσεις του οικισμού της Μελίνης, καθώς ακολουθεί τυπολογία πόρτικου. Δηλαδή υπάρχει ηλιακός στο κέντρο της κατοικίας, ο οποίος δεν είναι ανοιχτός και από τις δύο πλευρές επομένως εξυπηρετεί μόνο για την πρόσβαση στην κατοικία. Και σε αυτή την περίπτωση ο ηλιακός είναι στραμμένος προς τον Νότο, τονίζοντας τον "εμπειρικό" βιοκλιματικό σχεδιασμό.

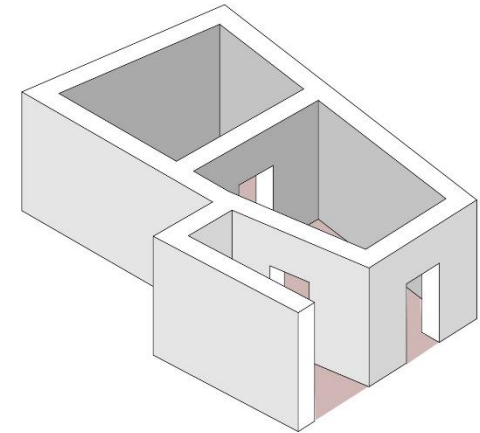
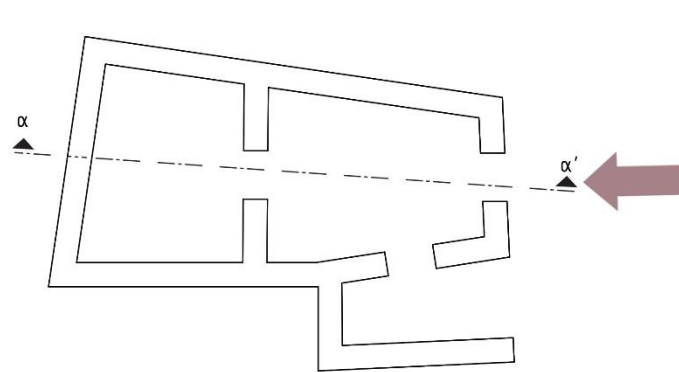
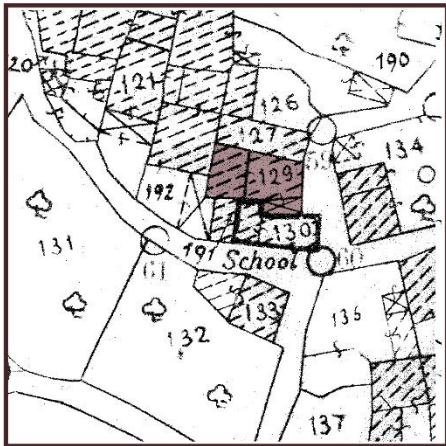
Κάτοψη 1: 100

Αξονομετρικό 1: 100

Τομή αα' 1: 50

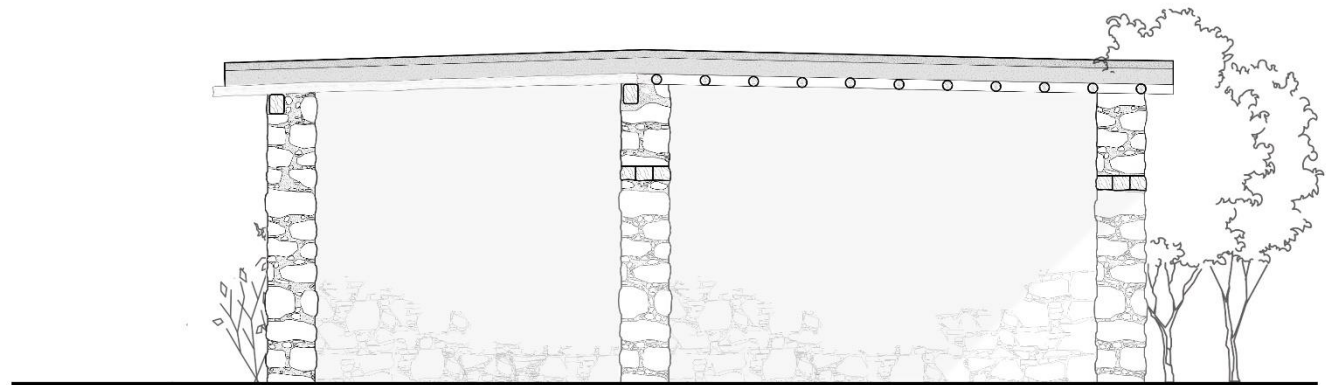
Περίπτωση 3

Μία άλλη περίπτωση που συναντάται στο χωριό είναι η κατοικία χωρίς αυλή. Όπως φαίνεται στην κάτοψη, η πρόσβαση χίνεται από την ανατολική μεριά, που συνορεύει με το δρόμο, ενώ όλες οι υπόλοιπες πλευρές της κατοικίας συνορεύουν με άλλα οικοδομήματα. Υπάρχει ένας μικρός ηλιακός στο νότιο μέρος που είναι ανοιχτός προς τον δρόμο.

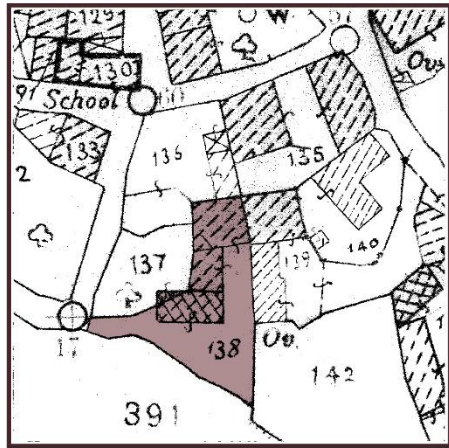
Κάτοψη 1: 100

Αξονομετρικό 1: 100

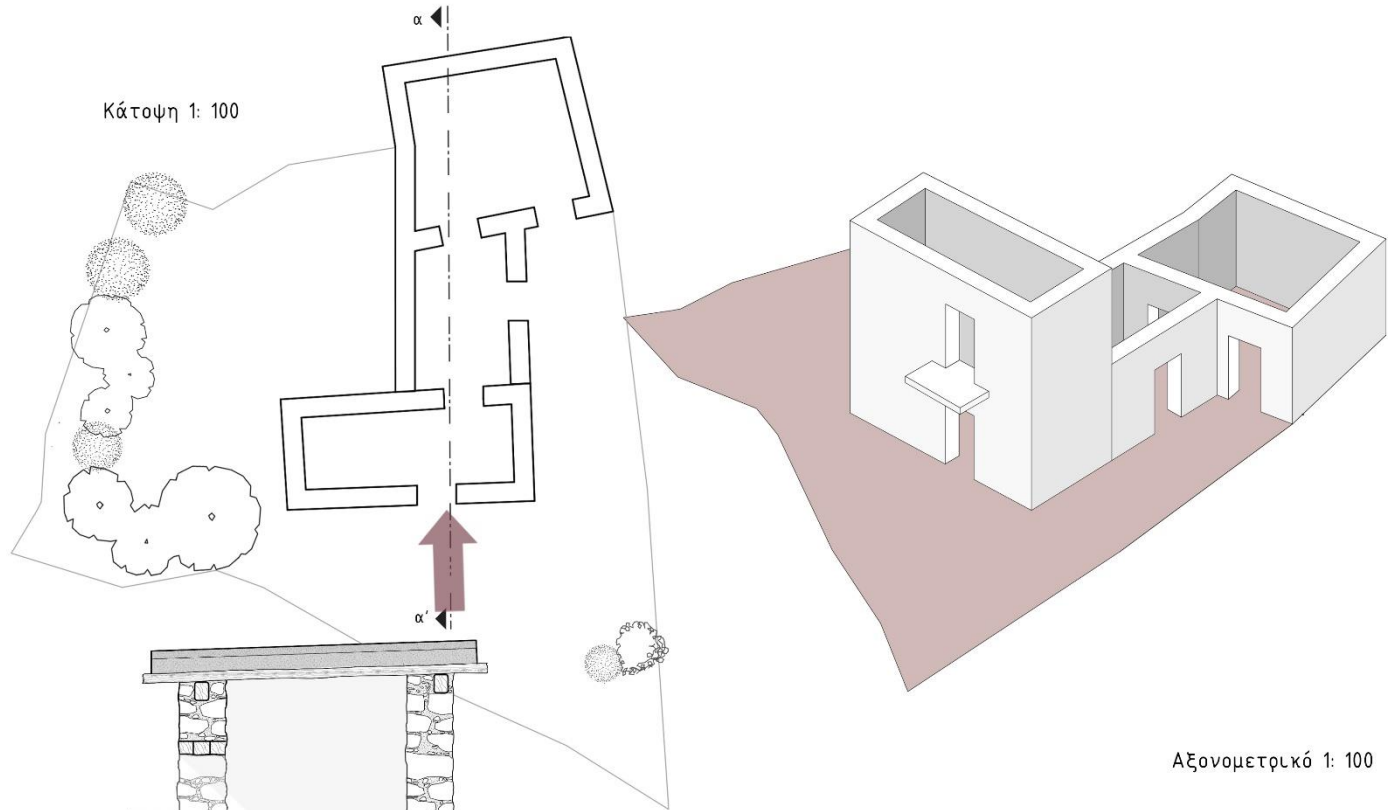

Τομή αα' 1: 50

Περίπτωση 4

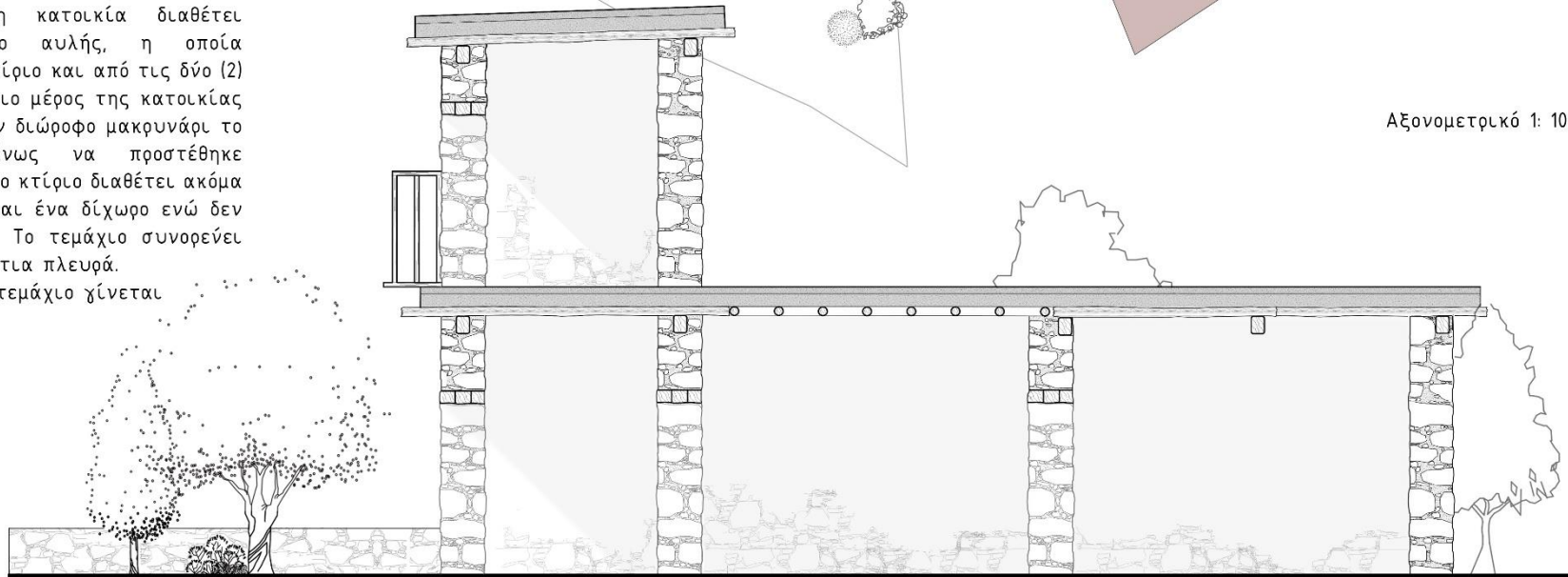
Κάτοψη 1: 100

Αξονομετρικό 1: 100

Η συγκεκριμένη κατοικία διαθέτει μεγάλο τεμάχιο αυλής, η οποία περιβάλλει το κτίριο και από τις δύο (2) πλευρές. Στο νότιο μέρος της κατοικίας διακρίνουμε έναν δώροφο μακρυνάρι το οποίο ενδεχομένως να προστέθηκε μεταγενέστερα. Το κτίριο διαθέτει ακόμα ένα μακρυνάρι και ένα δίχωρο ενώ δεν διαθέτει ηλιακό. Το τεμάχιο συνορεύει με δρόμο στην νότια πλευρά. Η πρόσβαση στο τεμάχιο γίνεται μέσω της αυλής.

Τομή αα' 1: 50

A3. Συμπεράσματα

Συμπερασματικά, το χωριό Μελίνη, είναι ένα μικρό, σε έκταση και πληθυσμό, χωριό, ωστόσο διαθέτει αρκετά χαρακτηριστικά παραδοσιακής αρχιτεκτονικής.

Η κυριότερη μέθοδος κατασκευής των κατοικιών είναι με πυριγενή πετρώματα, ενώ σε κάποιες κατοικίες διακρίνεται και ωμόπλινθος. Οι πόρτες και τα παράθυρα ήταν σανιδωτά ενώ η στέγαση των κατοικιών επιτυγχάνοταν με δώματα, αποτελούμενα από βολίτζια και καλάμια ή κλαδιά.

Με βάση τη τυπολογία που επικρατεί στο χωριό, φαίνεται ότι οι κατοικίες ήταν βιοκλιματικά σχεδιασμένες έχοντας στραμμένους τους ηλιακούς και τις αυλές προς το νότο, ενώ και η τοποθέτηση ολόκληρου του χωριού σε σχέση με το βουνό έχει βιοκλιματικά πλεονεκτήματα.

Πιο συγκεκριμένα για τις τυπολογίες των κατοικιών διαπιστώθηκε ότι οι κάτοικοι συνήθιζαν να κτίζουν μικρούς χώρους -ίσως γιατί ήταν εύκολο να υλοποιηθούν- ενώ μετά το 1935 άρχισε να επικρατεί η δόμηση "άνω - κατώ".

Το χωριό αν και σχετικά ερειπωμένο λόγω του ότι δεν υπάρχει αρκετός κοσμός που κατοικεί εκεί τη δεδομένη στιγμή, έχει προοπτικές αναζωογόνησης και εξέλιξης, κάτι που θα ήταν ενδιαφέρον να αναλυθεί σε ένα δεύτερο στάδιο.

A4. Παραπομπές

1. Μελίνη (2019). [Διαδίκτυο] Διαθέσιμο: <http://www.vernarch.ac.cy/>, {Προσβάστηκε 7 Φεβρουαρίου 2019}.
2. Andromeda, i. (2019). Μελίνη. [Διαδίκτυο] IX-ANDROMEDA / Η Κύπριδα Γη μέσα από την φωτογραφία. Διαθέσιμο: <https://www.ix-andromeda.com/lagnaca/meline.html> [Προσβάστηκε 10 Φεβρουαρίου 2019].
3. Κτηματολόγιο Κύπρου (Διαδικτυακή Πύλη). [Διαδίκτυο] Διαθέσιμο: <http://eservices.dls.moi.gov.cy/#/national/geoportalmarviewer> [Προσβάστηκε 10 Φεβρουαρίου 2019].
4. Παυλίδης, Α. (1991). Μεγάλη Κυπριακή Εγκυκλοπαίδεια. Μελίνη. Εκδόσεις: Φιλόκυπρος, σελ. 6
5. Χρυσοχού, Ν. (2014). Κυπριακή Παραδοσιακή Αρχιτεκτονική. Εκδόσεις: Εν Τύποις Εκδόσεις.
6. Επιπλέον πληροφορίες πάρθηκαν από συνεντεύξεις των κατοίκων της Μελίνης.
7. Σκίτσα και φωτογραφίες από τους συγγραφείς της παρόνσας εργασίας.